

Inhoudsopgave

2024 D 153

Voorwoord	8
Inleiding	10
Deel 1 Kerkbouw in de negentiende eeuw	27
1.1 Tussen Bataafse Republiek en godsdienstvrijheid. Kerkbouw tussen 1800 en 1850	29
1.1.1 Kerkgebouwen onder Lodewijk Napoleon	30
1.1.2 Staatstoezicht en kerkbouw onder de koningen Willem I en Willem II	34
1.1.3 Rooms-katholieke kerkgebouwen	39
1.1.4 Hervormde kerkgebouwen	41
1.1.5 Kerkgebouwen van andere kerkgenootschappen Beschouwing bij 1.1	45 51
1.2 Verzuiling en expansie. Kerkbouw tussen 1850 en 1900	53
1.2.1 De invloed van Thorbeckes Grondwet en de Wet op de Kerkgenootschappen op kerkbouw	54
1.2.2 De situering van nieuwe kerkgebouwen in binnensteden en stadsuitbreidingen in de periode 1850 tot 1900	57
1.2.3 Rooms-katholieke kerkbouw tussen 1850 en 1900	65
1.2.4 Hervormde kerkbouw tussen 1850 en 1900	75
1.2.5 Gereformeerde kerkbouw tussen 1850 en 1900	82
1.2.6 Kerkgebouwen uit de periode 1850-1900 van andere kerkgenootschappen Beschouwing bij 1.2	89 92
Deel 2 Kerkbouw in de twintigste eeuw (periode 1900-1970)	93
2.1 Liturgische vernieuwing en moderniteit. Kerkbouw tussen 1900 en 1940	95
2.1.1 De stedenbouwkundige situering van kerkgebouwen in de periode 1900 tot 1940	96
2.1.2 Rooms-katholieke kerkbouw tussen 1900 en 1940	118
2.1.3 Hervormde kerkbouw tussen 1900 en 1940	135
2.1.4 Gereformeerde kerkbouw tussen 1900 en 1940	144
2.1.5 Kerkgebouwen uit de periode 1900-1940 van andere kerkgenootschappen Beschouwing bij 2.1	155 159
2.2 Wederopbouw en de nadagen van de verzuiling. Kerkbouw tussen 1945 en 1970	161
2.2.1 Oorlogsschade en wederopbouw met steun van de overheid	162
2.2.2 De stedenbouwkundige situering van kerkgebouwen in de periode 1945-1970	164
2.2.3 Rooms-katholieke kerkbouw tussen 1945 en 1970	176
2.2.4 Hervormde kerkbouw tussen 1945 en 1970	187

2.2.5	Gereformeerde kerkbouw tussen 1945 en 1970	194
2.2.6	Kerkgebouwen uit de periode 1945-1970 van andere kerkgenootschappen Beschouwing bij 2.2	202 210
Deel 3	De lotgevallen van kerkgebouwen uit de negentiende en de twintigste eeuw	213
3.1	Miskening en waardering van negentiende- en twintigste-eeuwse kerkgebouwen in Nederland	214
3.1.1	Miskende negentiende-eeuwse bouwkunst	214
3.1.2	Afbraak en gestage herwaardering van negentiende-eeuwse kerkgebouwen	218
3.1.3	Waardering van kerkgebouwen uit de eerste helft van de twintigste eeuw	221
3.1.4	De Monumentenwetten van 1961 en 1988 en bescherming van kerkgebouwen uit de periode 1850-1940	225
3.1.5	Inventarisatie en bescherming van wederopbouwkerken Beschouwing bij 3.1	228 238
3.2	Waardering en bescherming van jonge kerkgebouwen in het buitenland	239
3.2.1	Waardering van kerkgebouwen uit de negentiende en twintigste eeuw in Vlaanderen	239
3.2.2	Waardering van kerkgebouwen uit de negentiende en twintigste eeuw in de Duitse deelstaat Nordrhein-Westfalen Beschouwing bij 3.2	246 254
3.3	Boventalig kerkelijk erfgoed uit de periode 1800-1970 in Nederland	255
3.3.1	Dilemma's rond bedreigd kerkelijk erfgoed	255
3.3.2	Een waarderingssysteem voor jonge kerkgebouwen	259
3.3.3	Database Nederlandse kerkgebouwen uit de periode 1800-1970 Beschouwing bij 3.3	269 272
	Conclusie	274
	Noten	281
	Bibliografie	299
	Bijlagen	314
	Bijlage 1. Waarderingscriteria voor kerkgebouwen uit de periode 1800-1970	314
	Bijlage 2. Categorische indeling waarderings- en beleidsstrategieën voor kerken	315
	Summary	316
	Register	324
	Fotocredits	333
	Sponsors	337